

KrøderbaneNytt

Nr. 1/2023 - mars 1923

Utgitt av Norsk Jernbaneklubb, driftsavdeling
Krøderbanen. Vestsidveien 4, 3535 Krøderen
Org. nr. 996 366 243
www.kroderbanen.no

Ansvarlig redaktør: Henrik B. Backer
Dagfinn Lunner, redaktør
e-post: dagfinn.lunner@tertitten.com
Tlf.: 99 52 74 50

Tegning: Geir Helgen

KrøderbaneNytt er først og fremst et elektronisk informasjonsskrift, og det sendes ut pr e-post. Medlemmer som ikke har e-post får det tilsendt i papirversjon. Meld fra om din e-post adresse.

Henrik Bauck Backer gjenvalgt til driftsbestyrer og leder av Krøderbanens frivillige del

Driftsgruppen hadde årsmøte på Krøderen stasjon 25. februar 2023. På møtet ble Henrik B. Backer gjenvalgt som både driftsbestyrer og leder av den frivillige virksomheten.

Det er en stor oppgave Henrik har sagt han vil fortsette med. Han er den øverste for jernbanedriften og blir den som da må svare overfor Statens jernbanetilsyn. Han er også de frivilliges fremste talsperson over Buskerud-museet.

Øvrige valg til driftsutvalget:

- Sekretær Jørgen R. Nøkleby
- Kasserer Alexander Westerlund
- Ansvarlig damplokomotiver Kristian Ruud Nøkleby
- PR-ansvarlig Anders Linnerud
- Digitalisering og effektivisering Mette Veland
- Salgsansvarlig Linda Kjeldaas
- Medlem Jim Hagen Warp

Kristian Ruud Nøkleby ble valgt til representant til NJKs representantskap sammen med en annen fra driftsutvalget.

Som valgkomitè ble valgt:

Odd Arne Lyngstad, Jim Hagen og Kim Oliver Elfving.

Det var 25 medlemmer med på årsmøtet.

Nytt fra Buskerudmuseet

Stein Rudi Austheim

Som vanlig er det høy aktivitet her på banen, vi har god driv på vårt restaureringsprosjekt på lok 207, den blir restaurert med tanke på utstilling. Vi skal som jeg har sagt før bygge en utstilling rundt loket og om livet på Krøderbanen.

Vi har nå fått ansatt Juliane Glienke Berge som museumspedagog en stilling vi ikke har hatt før. Buskerudmuseet har selvsagt stort fokus på formidling og det er viktig at vi kan drive formidling også utenom kjørehelger og sesonger. Vi har flere planer for utstillinger og vi skal jobbe med å lage formidlingsopplegg vi kan bruke for skoler og andre grupper. Juliane er utdannet lektor og har blant annet studert visuell kommunikasjon.

Så er vi også så heldig å ha fått Trond Rørvik tilbake til Krøderbanen, han har de siste årene jobbet på Tyri. Trond vil jobbe på verkstedet på vinteren og så hovedsakelig hjelpe Jan Erland ute på banen i barmarktiden. Han vil bli et godt tilskudd til vår flinke gjeng på Kløftefoss. Jeg ønsker begge to hjertelig velkommen til Krøderbanen.

Så har Per sagt ja til å bli formann i verkstedet, dette for at dere også skal ha en å forholde dere til i forhold til fremtidige prosjekt eller andre ting på verkstedet. Dette vil også gjøre det enklere for meg med tanke på koordinering osv. Så da er det rigget bra fra Buskerudmuseet sin side for å få jobbe enda bedre og dekke over mer.

Vi har nå fått frivillighet sentralen til faste møter på Krøderen stasjon annenhver tirsdag fra 11.00 til 13.00 der en kan få kjøpt vafler, kaffe og ta en prat. Det er viktig med møteplasser og vi på museet synes det er veldig hyggelig at vi blir en slik møteplass.

Ellers så har vi flere prosjekter på gang og hovedarbeidet i år blir å restaurere perrongen på Snarum stasjon tilbake slik den så ut i 1910. Perrongen slik den er i dag kan ikke reddes så vi bygger en helt ny en som vil holde i mange år. Når det kommer til svilleskifte så skal vi i år ikke bytte så veldig mange, men heller ha fokus på alt det som er rundt som grøfting, stikkrenner, vegetasjon og annen infrastruktur som trenger vedlikehold og tilsyn.

Vi ser også for oss å få skrappt og malt Krøderen stasjon og vi håper vi kan få tatt pakkhuset også.

Så har vi fått i hus nye tidsriktige cafestoler og bord som jeg gleder meg til å få satt ut når våren endelig kommer en gang.

Hva er status i driftsgruppen på nyåret?

Av Henrik B. Backer

Påskan nærmer seg og markerer på en måte overgangen mellom vinter og vår for den frivillige virksomheten. Lørdag 25. februar ble det gjennomført årsmøte og nytt driftsutvalg ble valgt. Gledelig at så mange som 25 medlemmer deltok fysisk tilstede eller deltok digitalt. Det er andre gangen vi gjennomfører årsmøtet som hybridmøte. Siden det åpner for at flere kan delta er dette noe vi bør videreføre i fremtiden.

Gulltransporten

Onsdag 8. mars ble det satt punktum for en langvarig tvist mellom Krøderbanen og 74 Gullbarrer, som er produksjonsfirmaet bak spillefilmen «Gulltransporten». Dette er noe som har medført en del arbeid og mange ergrelser. Takket være god bistand fra vårt medlem Sven Marius Gjeruldsen Halle og advokat Nils A. Bugge fikk vi i stand et forlik. Se egen omtale om denne saken.

Samarbeid med Buskerudmuseet

Buskerudmuseet og NJK skal i løpet av våren se på ulike vedlikeholdsoppgaver som de ansatte i BM kan påta seg. Når alt skal gjennomføres med frivillig arbeidskraft innebærer dette at oppgaver kan ta lang tid å gjennomføre. Vi har tidligere samarbeidet om istandsettelse av rullende materiell med stor suksess. De tre Ø2-vognene som fikk hovedrevisjon i årene 2015-2017 er et godt eksempel på hvordan vi kan samarbeide.

Internkontroll- og sikkerhetsutvalg

Vi har et internkontroll- og sikkerhetsutvalg bestående av Alf Martin Farbrot, Helge Lindholm og Odd Arne Lyngstad. De har i løpet av vinteren gjennomgått alle rapporter fra innrapporterte sikkerhetshendelser i 2022 og kommet med anbefalinger for videre oppfølging. Denne rapporten blir også gjennomgått og fremlagt til orientering for styret i Buskerudmuseet. Rapporten vil være til stor hjelp for forbedringer av bestemmelser og rutiner som styrer sikkerheten på Krøderbanen.

Vi har lit til Regjeringserklæringen

Regjeringserklæringen som ligger til grunn for regjeringsskiftet i 2021 inneholder en del om sikring av rullende materiell fra jernbanen. Samferdselsdepartementet har pålagt Jernbanedirektoratet å arbeide videre med problemstillingen og kartlegge behovet. I høst ble delrapport 2 lagt frem og kommer med anbefalinger som i stor grad imøtekommer våre behov og ønsker når det gjelder magasinplass for materiellet og egnete verkstedlokaler med kompetent personell. For interesserte anbefaler vi å lese hva de har kommet frem til - [Plan for historisk togmaterieell \(jernbanedirektoratet.no\)](https://www.regjeringen.no/no/plan-for-historisk-togmaterieell/jernbanedirektoratet.no)

Årets togsammensetning

Til sommeren planlegges å kjøre med dette materiellet: 21b 225, Co 65, CEo 86, Co 220 og CF 3552. Dette er noe mer enn hva 225 orker å trekke. De dagene det er nødvendig å kjøre så lange tog vil trekraften bli forsterket med Skd 220c. I tillegg har vi muligheter for å bruke C 102, CF 686, Gf3 13014 og Gfo 10241. Vi satser også på at BM 87.03 blir klar til drift og at vi kan bruke motorvognsettet.

NJK Krøderbanen har inngått forlik med 74 Gullbarrer AS

Av Sven Marius Utklev Gjeruldsen-Halle

Krøderbanens delegasjon ved forhandlingsbordet på meglingsrom 811 i Oslo Tinghus.

F. v. advokat Niels A. Bugge, driftsbestyrer Henrik B. Backer og NJKs spesialutsendte Sven M. U. Gjeruldsen-Halle.

Foto: Sven M. U. Gjeruldsen-Halle

Som en del medlemmer er kjent med, har Krøderbanen siden i fjor sommer ligget i tvist med selskapet «74 Gullbarrer AS», som står bak filmen «Gulltransporten». Tvisten har i korte trekk dreid seg om størrelsen på det vederlaget Krøderbanen har krevet for utleie av materiell og andre tjenester i forbindelse med filmen.

NJK Krøderbanen har siden i fjor høst vært representert av advokat Niels A. Bugge. Han har bistått med de formelle inkassorettslige skrittene vi har tatt overfor 74 Gullbarrer. Krøderbanen har vært representert ved driftsleder Henrik B. Backer, og Sven Marius Utklev Gjeruldsen-Halle.

Man har forsøkt å komme frem til en forhandlingsløsning, men dette har ikke ført frem. Man så derfor ingen annen løsning enn å stevne motparten for retten. Vi foreslo imidlertid at man kunne forsøke med rettsmegling, som er en løsning der en tingrettsdommer agerer som megler mellom partene, og der et eventuelt forlik har samme effekt som en rettskraftig dom. Motparten sa seg enig i dette, og rettsmegling ble avholdt i Oslo Tinghus 8. mars, under ledelse av tingrettsdommer Kathrine Hrasky.

Etter noen timers intense forhandlinger og utveksling av synspunkt, kom man til et forlik som innebærer at 74 Gullbarrer utbetaler kr. 450.000 til Krøderbanen. Dette kommer i tillegg til de 200.000 som selskapet har betalt tidligere, slik at det totale vederlaget blir kr. 650.000. Dette gir en såkalt «dividende» i forhold til det opprinnelige kravet på 60%.

-Det er godt å få denne saken ut av verden, slik at vi heller kan fokusere på den kommende

driftssesongen, sier driftsleder Henrik B. Backer i en kommentar til Krøderbanenytt.

Også Norsk Museumstog har ligget i tvist med 74 Gullbarrer. Tvisten med NMT ble løst ved en fremforhandlet forliksløsning tidligere i vinter.

G3 20196 var med på gulltransporten

Godsvogn G3 20196 var med på filminnspillingen. Om den noen gang senere kommer til å legge ut på en så lang tur vites ikke, men det ble 1546 km ifølge Jørgen R. Nøkleby som også var med på turen.

Vognen rullet på egne hjul fra Kløftefoss via Sundland i Drammen for hjuldreining til Hønefoss. Deretter oppover Gudbrandsdalen til Åndalsnes. I tillegg var det flere vendinger til Bjorli og Marstein før retur til hjemmestasjonen Kløftefoss.

G3 20196 med lastede trekasser merket NB (Norges Bank) fulle med gullbarrer.

Foto: Jørgen R. Nøkleby

Nytt kjøkken i Kørpen er under planlegging

Det gamle «Sommerrommet» tas i bruk som spiserom

Av Pål Stian Wahlquist

Det har blitt bestemt at det skal investeres i nytt kjøkken i Kørpen.

Det blir et kjøkken uten spiseplasser, bespising blir i rommet mellom yttergang og møterom.

Det vil bli satt opp en anrettingsbenk i spiserommet, samt skap for tallerkner og bestikk.

Det blir i forbindelse med nytt kjøkken satt opp en utslagsvask i yttergangen, slik at håndvask, fylling av bøtter og rengjøring av ting som ikke er kjøkken/matrelatert kan foregå der. Da har vi et håp om at vi kan holde kjøkkenet rent og ryddig.

Kjøkkenet er planlagt satt inn før sesongstart.

Diverse teknisk info om kjøkkenet:

Sigdal Kjøkken Kjøkken: Uno Palett

Fargekategori: Fjell og Vidde

Frontfarge: S5000-N (STD)

Farge skrog: Hvitt

Grep dør: HK000368 Håndtak Sort Matt Grep, cc96

Benkeplater: Sigdal laminat 30 mm

Utførelse: 603 Lys Skimmer

Type forkant: Rett forkant

Hvitevarer:

- Siemens iQ500 Frittstående kjøleskap
- Siemens iQ500 frittstående fryser
- Norcool Cave 30 BU DZ
- Røros Easy Resirkulasjon platetopp
- Siemens innb. Ovn med micro sort/stål
- Siennens Kompakt dampstekeovn sort/stål 45 cm fullsteam
- Siemens oppvaskmaskin SN65EX68CE

Kronerulling til Krøderbanen

Av kasserer Alexander Westerlund

Vi har etter hvert fått en del kronerullinger som ruller og går for Krøderbanen og vi setter stor pris på alt som doneres til våre prosjekter.

Vedlagt er en liten oversikt over de siste årenes utvikling og viser året det er innbetalt.

For SKD 215 og Grasrot er det "så langt i 2023":

	2020	2021	2022	2023
Lok 236	48.952	59.661	65.106	39.700
SKD 215	20.489	35.689	14.196	2.800
Grasrotandel	46.430	41.977	42.562	18.492
Vognhallprosjektet	48.516	47.300	59.675	49.800

Ønsker du også å gi litt til et av Krøderbanens prosjekter?

For lok 236 og Vognhallprosjektet kan konto 3411.29.16042 brukes. Ønsker du skattefradrag må fullt navn og 11-sifret personnummer oppgis til kasserer@njk.no.

For SKD-215 brukes konto 2372.07.02703 og innbetaling merkes Skd215. Her er det ikke skattefritak.

Informasjon om grasrotandelen finner du på www.norsk-tipping.no/grasrotandelen/

Donasjon fra OBOS

Av Alexander Westerlund

Alexander Westerlund har sørget for at Krøderbanen gratis kan få overta fra OBOS lagerreoler i stål. De kommer godt med når det skal ryddes i delelageret til rullende materiell.

Foto: Alexander Westerlund

Den siste måneden har det vært jobbet med å få i stand en liten donasjon fra OBOS som holder på å pusse opp gamle kontorlokaler i Møllergata i Oslo. Etter digitalisering har det blitt mindre behov for arkivplass i OBOS og de har endel lagerreoler til overs.

Som ansatt i OBOS har jeg alltid øynene åpne for ting som Krøderbanen kan ha behov for, men som min arbeidsgiver kanskje ikke lenger har nytte av. I februar og mars har jeg jobbet med å få godkjent overtakelse av 32 lengder med stålreoler. I begynnelsen av mars fikk jeg til slutt godkjennelse og tilgang til lokaler hvor disse sto.

Den 8. mars var vi en god gjeng fra Krøderbanen nede i Oslo sentrum og lastet opp Per Kjeldaas' sin varebil og henger med pent brukte stålreoler. Reolene kommer godt med i lagervognprosjektet vi holder på med. Tine-vogna som fylles opp med bremsedeler har nok reoler som tidligere medlemmer har tatt vare på. Dermed vil disse nye "OBOS"-reolene antagelig få nytt liv i Gbs-en fra Hamar som for tiden får reparasjon av ødelagt kledning.

Ting tar tid og så langt har det gått med 27 timer til demontering og henting. Og det kunne tatt mye mer tid hadde ikke OBOS hjulpet med demontering av halvparten.

En stor takk rettes til Per og Inger Sofie Kjeldaas som stilte med henger og bærehjelp. Jørgen R. Nøkleby som stilte som bærer og med bil i reserve. Henrik B. Backer som tok første del av reolene i sin bil. Mette Veland, vår nye frivillige Amman Aggarwal og Fredrik Roaldset for demontering og mye bæring. Og spesielt til Christian Askildsen hos OBOS Eiendom AS for koordinering og gaven. Når vi har innredet vår nye lagervogn, og har noe å vise til, skal det også lages et lite internt innlegg hos OBOS om hva vi har fått til. Kanskje er det noen som har noe mer...

Driftsgruppens fondsmidler

Krøderbanens driftsgruppe har pr. 21.12.2022 følgende fondsmidler:

- Kurs og opplæring	kr.	26.324
- Museumssaker	kr.	15.005
- Billettrykkeriet	kr.	135.852
- Velferdsfond	kr.	59.929
- Uniformer	kr.	4.424
- Vedlikehold vognhaller	kr.	134.668
- Verkstedkostnader	kr.	121.798
- Lok nr. 236	kr.	623.345
- Lok nr. 225	kr.	213.433
- Lok nr. 11	kr.	111.509
- Skiftetraktorer	kr.	14.336
- skiftelok 215.104	kr.	231.412
- Motorvogn 2 (Padda)	kr.	11.204
- Motorvogn 87 og Gx	kr.	224.659
- Motorvogn 86/91 og BFS	kr.	94.919
- Lokrevisjoner	kr.	133.449
- Revisjon av personvogner	kr.	94.919
- Vogn Cf 548	kr.	40.759
- Personvogn195	kr.	44.153
- BCo 108	kr.	8.943
- Godsvogner	kr.	1.212
- Vogn CF 3552	kr.	8.520
- «Gulltransporten»	kr.	200.000
- Ufordelte tilskudd	kr.	30.738
Sum fondsmidler	kr.	2.390.910

Det er i 2022 brukt kr. 662.679 av fondene, mens de er tilført kr. 708.307 i ulike tilskudd blant annet til personvogn Co 85.

Vognhall/magasin fondet

Ved utgangen av 2022 sto det kr. 321.454 på dette fondet. Midlene kommer fra skattefrigaver, og i 2022 ble fondet tilført kr. 59.675.

Nytt magasin for rullende materiell planlegges på Kløftefoss

Av Odd Arne Lyngstad

Som sikkert noen har fått med seg har vi «gjenopplivet» et gammelt prosjekt som vi har søkt om tidligere til blant annet Riksantikvaren. Signaler fra politisk hold tyder på at det er nytt håp om å finansiere nye haller.

Det vises til:

«Hurdalsplattformen» Transport – jernbane:

- Legge til rette for at museumsbaner og historisk togmateriell i større grad ivaretas.

Plan for historisk togmateriell - delprosjekt II (dokument nr. 2021101182-9) Hensetting og magasinering av materiell:

- Museumsjernbanene har tilstrekkelig areal for hensetting på eget område, men mangler tilfredsstillende magasineringsplasser.

Vi ønsker å bygge en 80 m lang hall med to spor mellom godsvognhallen og verkstedet. Plasseringen vist på figuren er omtrentlig ettersom det nok er greit å få lengere avstand mellom verksted og hallen. Grunnen er forberedt for bygging for mange år siden.

Skisse over Kløftefoss området med pil rettet mot aktuell byggeplass på de to eksisterende spor mellom godsvognhallen og verkstedet.

Hallen er planlagt som en uisolert kald hall. Dessverre har ikke første runde med søknader ført noe særlig frem, men vi har fått tilbakemeldinger som gir grunn til optimisme for neste års søknadsrunder da det vil være mer penger i «potten» til bygging av magasinhallen.

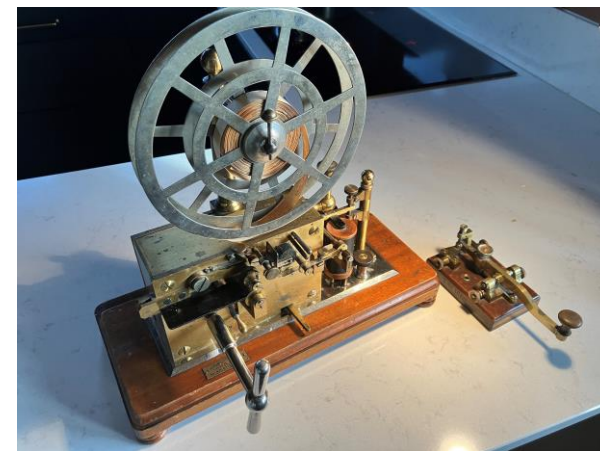
Vi bør også vurdere å bygge hallen som isolert slik at det blir lettere å kontrollere fuktigheten i hallen. Det er ikke snakk om å isolere for å varme opp, men en isolert hall vil løse fuktproblemene vi kjenner fra f.eks. store vognhall.

Forhåpentligvis vil denne hallen være starten på noe større. Mye historisk jernbanemateriell er lagret under dårlige forhold eller på steder hvor man før eller siden blir kastet ut. Kløftefoss peker på mange måter ut som et område som ikke er under press og hvor det er billig å bygge.

Banearbeidsuken 2023

Det blir banearbeidsuke i 2023 i uke 30 (som alltid). Akkurat hva vi skal holde på med er ikke bestemt, men det er nok å ta tak i havnesporene. Heldigvis ble den verste massen bytte i fjor så da blir det mer tid til svillebytte...

Gave til Krøderbanen

Henrik B. Backer og Dagfinn Lunner har via Finn.no kjøpt dette telegrafapparatet til Krøderbanen. Det er et NSB-apparat og har T. nr. 6825. Produsert av N. Jacobsens elektriske verksted, Kristiania.

Det kommer fra arvinger etter stasjonsmester Helge Granlund som jobbet på flere jernbanestasjoner, bl. a i Lillestrøm i 1932 og Mo i Rana 1963.

Søknader om bidrag til magasinhallen er sendt

Det er innhentet tilbud på bygging av uisolert magasin for 2,8 mill. kr.

Følgende finansieringsplan er satt opp:

- Egen innsats kr. 320.000
- Støtte fra Jernbanemuseet kr. 868.000
- Annen finansiering kr. 1.640.000

Annen finansiering er høyst usikkert, men det planlegges brukt egenkapitalmidler, støtte fra Viken fylkeskommune, Kulturminnefondet, Olav Thons legat, Kulturdepartementet, Sparebankstiftelsen, bidrag med skattefradrag m. fl.

Modum kommune uttaler seg positivt til magasinsaken:

Modum kommune skriver 27.02.23:

«Norsk Jernbaneklubb – Krøderbanen har tatt et stort ansvar for både vogner og lokomotiv i mange år, og kommunen er imponert og takknemlig for all den innsatsen som legges ned.

Krøderbanen er et svært viktig turistmål i vår kommune, og NJK – Krøderbanens innsats er uvurderlig i denne sammenhengen.

Hvis Modum komme mottar en søknad fra NJK Krøderbanen om støtte til magasinet, vil Modum kommune, som ved alle andre søknader, fremme det som egen sak til politisk behandling.»

Krødsherad kommune støtter magasinsaken:

Krødsherad kommune skriver 07.02.23:

«Krødsherad kommune støtter med glede et prosjekt som har som mål å bevare rullende historisk jernbanemateriell. Norsk Jernbaneklubb – Krøderbanen har tatt et stort ansvar for både vogner og lokomotiv i mange år, og kommunen er imponert og takknemlig for all den innsatsen som legges ned. Krøderbanen er et svært viktig turistmål i vår kommune, og NJK-Krøderbanens innsats er uvurderlig i denne sammenhengen.

Krødsherad kommune vil også vurdere å gi et økonomisk bidrag dersom det sendes en konkret søknad fra NJK Krøderbanen om dette. Det vil i så fall bli fremmet for politisk behandling.»

Avslag fra Kulturminnefondet er mottatt:

Kulturminnefondet skriver i sitt avslagsbrev av 15.02.23 at tiltaket faller normalt utenfor fondets virkeområde da fondet i hovedsak er en tilskuddsordning for reparasjon av eksisterende kulturminner. Vi søkte om kr. 300.000.

Juletog mellom Vikersund og Sysle NYTT TILBUD FRA KRØDERBANEN

Bygdeposten skrev for noen år tilbake:

«*intet nytt ved Krøderbanen*»

Nå kommer en særskilt nyhet:

Driftsgruppen har tatt initiativ til kjøring av juletog mellom Vikersund og Sysle med aktiviteter på Sysle stasjon.

Dette er planlagt 2. søndag i advent (søndag 10. desember 2023).

Det må tas forbehold om at banen har materiell å kjøre med og at banen er fri for snø og is.

Prosjektgruppen som består av Elisabeth Ruud Nøkleby, Linda Kjeldaas, Juliane Glienke Berge og Dagfinn Lunner og disse vil arbeide videre med detaljene for programmet.

I utgangspunktet hadde prosjektgruppen tenkt å benytte motorvogntype BM 87 til kjøringen, men driftsutvalget mener at det bør kjøres med lok og materiell fordi det gir bedre kapasitet.

Noen momenter fra planene:

- Publikum kan reise fra Vikersund og fra Sysle
- Ticketmaster benyttes for plass-bestilling
- Lyssetting på gjerde Vikersund st. og utvendig juletre
- I billettprisen inngår:
Togbillett og servering av grøt, pepperkaker og gløgg pose til barna.
- Det fyres opp i stasjonens ovner
- Julenisse hører med – kanskje julenisseverksted i godshuset
- Julelys i toget

Det foreslås 2 togpar med følgende foreløpige rutetider:

Fra Vsund kl. 11.00 Til Sysle kl. 11.20	Fra Sysle kl.12.00 Til Vsund kl. 12.20
Fra Vsund kl. 12.45 Til Sysle kl. 13.05.	Fra Sysle kl. 13.45 Til Vsund kl. 14.05.

Om vi har personale bør både Vikersund og Sysle st være betjent av txp denne dagen.

Nytt om rullende materiell

Av driftsbestyrer Henrik B. Backer

Gjennom vinteren har det blitt arbeidet jevnt og trutt med damplok 225, personvogn 548 og boggiene til personvogn 85.

Damplok 21b nr. 225

Unionen på kjelen demontert og blir overhaldt i UHBs verksted på Sørumsand. Flott at vi kan samarbeide slik og trekke veksler på hverandres kompetanse. Videre er det blitt støpt nytt hvelv i fyrkassen og det er påbegynt forbedringstiltak på den nye gnistfangeren som ble montert i løpet av sommeren i fjor. Erfaring har vist at den struper effekten til kjelen og hullene må bores opp.

Motorvogn BM 87.03

Bremsebeleggene i boggiene til denne skal i løpet av våren bli gjennomgått på et verksted i Sigdal. Motorvognen er derfor løftet av boggiene og står på verkstedtraller.

Personvogn Co 85

Boggiene som skal brukes under vognen har blitt helt demontert og rammene og alle delene har vært til sandblåsing og maling. Tidligere har fjærene vært til kontroll og utbedring hos et verksted i Sverige. I løpet av våren skal boggiene bygges opp igjen og etter hvert plasseres under vognen.

Person- og konduktørvogn CF 548

Det har vært jobbet med å fjerne maling i takene innvendig. Under vognen har schweitzerapparatet (undervarmen) blitt demontert. Dette skal

overhales for seg eller byttes med et som finnes lagret. Det nye røykrøret er prøvemontert og etter justering av dette, kan veggen innvendig lukkes igjen og vi kan begynne å tenke på innredningen. Batterikassene, dynamo og alt bremsesettet er demontert, så nå er vognen nærmest helt «naken» under, om vi ser bort fra aksler og fjærer. Etter forslag fra Buskerudmuseet skal vi forsøke isblåsing av rammen for å fjerne gammel maling. I endepartiet i konduktøren er det oppdaget rust i endebjelke og en knuteplate. Det er ikke tatt stilling til hvordan dette skal utbedres ennå.

Person- og konduktørvogn CF 3552

Denne skal i løpet av våren tas inn i verkstedet for kontroll. Den har ikke vært i drift de siste årene og har vært savnet i driften.

Godsvogn Gf3 13014

Denne har gjennomgått utbedring av endevegg på bremserhuset og har blitt oppmalt. Revisjon av understell og trykkluftsbremser er nesten ferdig. Det gjenstår også noe kompletterende malerarbeid før vognen kan brukes som driftsvogn igjen.

Personvogn B65 18836

Det planlegges å gjennomføre en forenklet oppussing utvendig slik at den kan brukes i driften i sommer. I tillegg kommer årskontroll og annet for å sikre at den er helt i orden.

Salongvogn Bo 950

Denne NMT-vognen har overvintret i lokstallen på Krøderen etter at den ble benyttet i forbindelse med 150-årsjubileet 13. august i fjor og i forbindelse med et internt Krøderbane-arrangement i høst. NMT står i fare for å måtte

avblåse sesongen i år og vognen vil derfor bli på Krøderbanen inntil videre. Vi har avtalt med NMT at vi kan bruke vognen etter tillatelse til spesielle oppdrag.

Info fra opplæringsutvalget til Krøderbanenyt

Krøderbanens opplæringsutvalg kartlegger behovet for og koordinerer opplæring i de forskjellige tjenestene på Krøderbanen. Vi står ikke nødvendigvis for all opplæring selv, men ser til at kurs blir holdt i nødvendig utstrekning. Opplæringsutvalget har også fått ansvar for kontrollprøver og ajourhold av personalkompetanse.

Året utenom kjøresesongen er tiden for kursing og teoriopplæring. Planen er å gjennomføre vaktmannkurs Vikersund i forkant av årets kjøresesong.

Kommende høst/vinter planlegger vi sikkerhetskurs 2 og togekspeditørkurs.

Interesserte oppfordres til å melde seg til oss!

Kjøresesongen er også sesong for praksis. Vi har flere som er under opplæring og trenger praksistjeneste. Disse oppfordres til å være aktive selv også til å melde seg til tjeneste slik at opplæringsløpet kan fullføres.

Fra gammel tid Lokale nyheter for 100 år siden

Fra skogkaksenes bygd – Krødsherad Til Krøderen

(En reisebeskrivelse)

(forkortet innlegg fra journalist Mr. George)-
Fremtiden 16. april 1923:

Turen til Krøderen er forresten den vakreste tur jeg nogengang har hat. Det var et herrens vidunderlig veir. Solen skinte sterkt og varmt, "Tussilago" blomstret langs de sandete jernbaneskraaninger og lærken "slog i skyn sin drill". Paa Vikersund gik en forbudspolitibetjent av. Han skulle formodentlig ogsaa utefter "lærken". Det landskap som den lille banestump til Krøderen gaar gjennom er saa vakkert som man kan se det nogen steder. Lange strækninger er banelegemet indrammet av slanke, vakre bjerker som staar vagt i gevær med militær strunkhet kilometer efter kilometer. Svart skog, mil efter mil, blaa fjelde og hvite "snehætter" i bakgrunden.

Ramfoss station eller stoppested er nu av de nidkjære myndigheter omdøpt. Paa et skilt som næsten var likesaa stort som hele stationsbygningen staar der med vældige bokstaver: "Kløtefoss". Det var dagens samtaleemne deroppe. Alle de reisende gav uten forbehold uttrykk for sin harme. Det laa som hos Hamsun: - Ho, Kløtefoss! Har man hørt paa maken, nei Kløtefoss sier man da ikke deroppe! Ho, nei maa vi be om Ramfoss!

Rundt Krøderen station, banens endepunkt, er der bymæssig bebyggelse et langt stykke. To hoteller, landhandlerier og flere flotte forretninger. Blant disse raker særlig den vakre kooperative forretningsgaard opp paa tre etager op. Bygningen virker rent monumentalt, den er nemlig ualminnelig vakkert utført i cementstein.

Krøderen selv, en av de vakreste innsjøer paa lang vei. Det gaar dampskipet "Norefjeld" nemlig op til Gulsvik i Flaa og ned igjen hver skapte dag. Der gaar ogsaa en lastedamper "Hallingen" som driver tømmertransport for et fløtningsselskap. Kommunen er arg paa "Norefjeld" selskapet, da det har brutt sin kontrakt, idet de ikke holder skikkelige brygger saa folk kan komme nogenlunde anstændig om bord og fraborde.

Og jernbanen gaar til Vikersund og opprettholder dermed kontrakten med de større steder. Det lille, alt andet end luksuriøse tog drømmer sikkert vemodige drømmer om den gang da Krøderen var et saa viktig knutepunkt i Bergensbanetrafiken. Allerede paa stationen ser man det. Paa et vindu er der malet "Damerum. Indgang gjennom spisesalen" En vemodig reminiscens fra den tid da stationen var overfylt av sultne gjæster langveisfra!

Organisasjonsforholdene er gudbedre det daarlige. Det er ikke en eneste fagforening i hele bygden. Den manglende industri bærer velskylden herfor.

I KrøderbaneNytt nr. 3/2022 var inntatt en artikkel fra Ringerikes Blad 9. juni 1922 om at Krøderen sag hadde brent ned.

24. juli 1922 var det forhørsrett paa Krøderen skysstasjon. 14 vitner ble avhørt, og alle sa at brannen oppsto ute paa sagtomten – kanskje etter flaskeskår. En reparatør som var den siste som var ved saken før brannen sa at alle lagere var kalde da han forlot saken. Likeledes var den elektriske strøm slått av.

Fremtiden skriver 16. april 1923 at saken er i full drift igjen etter brannen.

Krøderen dampsg oppbygget og i full drift

Der arbeides med 22 mand paa dag- og natskift

I fjor sommer nedbrændte, som man vil huske, Kalagers dampsg ved Krøderen station. Skaden utgjorde ikke langt fra millionen, da alle materialer som var lagret strøk med.

Eieren begynte imidlertid straks at ta fat paa at bygge saken opp igjen. Etter hvad "Fremtiden" erfarer er dette arbeide for lengst avsluttet, der gjenstaar nu bare at bygge et lagerhus. Den nye dampsg har allerede en god stund været i drift og har nok at bestille. Der har været adskillig skogsdrift i Krødsherad i vinter og saken har nu allerede et svært lager paa branntomten igjen.

Der arbeider nu i alt 22 mand, idet der drivess baade med dag- og natskift med 11 mand paa hvert skift.

Faciliteter for frivillige

Av redaktør KrøderbaneNytt Dagfinn Lunner

Etter å ha vært aktiv på Krøderbanen i 40 år er det en fin utvikling ved Krøderbanen. Yngre frivillige folk trer inn og overtar verv og tar ansvar.

Da jeg kom med i Stiftelsen Krøderbanens styre i 1986 var daværende museumsbestyrer og styreleder ordfører Gudbrand Halmrast opptatt av å legge forholdene til rette for at frivillige kan komme og delta i virksomheten.

Det ble innredet overnattingsrom, flere dusjer kom til, og Svendsegården ble kjøpt inn. Når en tenker etter har det ikke skjedd så mye på denne fronten siden den gang. Derfor er det nye kjøkkenet i Kørpen et stort løft som bidrar til å øke fasilitetene for de som vil være med på Krøderbanen.

Gulltransporten kom fram til slutt

Driftsbestyrer Henrik B. Backer er glad for at det er kommet til enighet om oppgjøret for Krøderbanens bidrag i filmen om gulltransporten.

Onsdag 8. mars ble det satt punktum for en langvarig tvist mellom Krøderbanen og 74 Gullbarrer, som er produksjonsfirmaet bak spillefilmen «Gulltransporten». Dette er noe som har medført en del arbeid og mange ergrelser. Takket være god bistand fra vårt medlem Sven Marius Gjeruldsen Halle og advokat Nils A. Bugge fikk vi i stand et forlik.

Se egen omtale om denne saken.

Vogn Co 220 fra Krøderbanen har ankommet Lillehammer stasjon med den dyrebare gullasten fra Norges Bank (NB). Militært personell holder vakt ved vognen. Damplokomotivet er innleid fra Norsk Museumstog. Hønefoss stasjon var for anledningen omdøpt til Lillehammer st.

Foto: Jørgen R. Nøkleby

Nytt fra Krøderbanens venneforening

Av Ola Ingvaldstad

Foreningen har hatt styremøte 8. mars 2023 og oppsummerer:

- Foreningen har 53 medlemmer og 7 medlemmer som ikke har betalt kontingenten for 2023
- Medlemskontingenten bidrar med ca. kr. 10.000 årlig
- Foreningen hadde i 2023 et underskudd på kr. 23.800 som skyldes gave til Krøderbanens 150 års jubileum
- Den 13. mai vil Ole Håkonsen på Sysle som er medl. av Krøderbanens Venner m.fl. arrangere «Snarum – marken» i området til gamle Snarum Bygg ved Snarum stasjon. Dette området ligger rett ovenfor Snarum stasjon. Styret kan tenke seg å ha en stand på området. Kanskje det var mulig å få til litt dresinsykling på stasjonsområdet?
- Utelamper på Snarum st. Styret har tidligere bestemt at de ønsker å pusse opp og montere to gamle NSB utelamper. To av styremedlemmene har nødvendig kompetanse til dette og tar seg av jobben.
- Det har vært vurdert om venneforeningen skal engasjere seg i få lagt nytt tak på Svendsegården på Krøderen. Det kostnadsberegnet til kr. 570.000. Styret ønsker ikke å engasjere seg i et så omfattende prosjekt nå.

*God påske ønskes alle lesere av
KrøderbaneNytt*